

TELEGRAFUL ROMÂNUL.

Telegrafu' este Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'ne septemani cu adausu' Foisio'rei. — Prenumeratiunea setace in Sabiu' la expeditu' a' foiei, pre afara la 3. r. poste cu bani gut'a prin scrisori francate, adreseate c'atra expeditu'. Pretulu' prenumeratiunei pentru Sabiu' este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 63.

ANULU XXIV.

Sabiu' 820 Augustu 1876.

trojelealte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarehia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a do'u'a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Privitoriu la organizarea de nou a comitatului Sabiului.

Foi'a oficiosa din Budapest'a a inceputu a publica dejă denumirile noilor comiti supremi. Nu incapa deci nici o indoiela, ca in scurtu va urma si organizarea de nou a comitatului Sabiului, in form'a dictata de articolulu de lege respectivu dejă promulgatu.

Din di in di ne apropiemu deci totu mai multu de o schimbare esentiala in starea nostra politico-administrativa. Si deorece schimbarea acest'a pentru noi e de mare insemnatate si deorece aterna dela noi ca sa ne creamu cu acesta ocaziune o positiune catu numai ne permite legea de favorabile; de aceea nu putemu recomanda din destulu studiarea relatiunilor si a normativelor in acesta privintia decidietore.

Cu nou'a organizare va intra negresitu in vigore si pentru comitatulu Sabiului legea municipale generala. Pentru ca ea s'a fostu suspendatu pentru fundulu regiu, sub presupunerea ca acest'a va remane intactu si va forma si in viitoriu unu teritoriu deosebitu si eximatu. Dupace fundulu regiu se va intrupa de nou dupa chipulu si asemenarea tuturor celorualte municipie neprivilegiate, urméza de sine ca se va organiza si elu conformu legii municipali generali.

Avendu deci noi de a face in viitoriu cu legea acest'a municipale generala si anume nu numai la organizarea de nou, ci si dupa aceea, cata vreme va sta acesta lege in vigore, credemu a face unu servitiu placutu lectorilor nostri, comunicandu-le in urmatoarele principiele fundamentali ale acestei legi:

In ceea ce privesce mai intaiu agendele municipiului ca atare, ele se concentreza in urmatoarele: Municipiulu eserceza autonomi'a in tote afacerile interne. Elu indeplineste mai departe administratiunea manata de regimu. Si in fine e indreptatitu a se ocupa si de alte cestiuni comune si chiaru de cestiuni de statu si a le trage acestea sub discussiune si a-si formula parerea sea in privintia lor; acest'a inse o pote numai comunica altoru municipii spre discutare si o pote substerne in forma de petitiune corpului legiutoriu spre ulteriôra dispoziitiune.

Agendele autonomiei interne, suntu in parte definitive, in parte inse aternatore dela aprobarea ministeriale. De categori'a din urma se tienu indeosebi tote dispoziitiunile asupr'a averei, precum suntu: bugetulu anualu, contragerea si darea de imprumuturi etc. Si in privintia aprobarei ministeriali obvine, pentru ca sa nu se pota traganá pre multu cestiunile — destinaatiunea: ca ori-ce conclusu substernutu ministeriului spre aprobare, se privesce de aprobatu, deca nu urméza, in 40 zile vre-o resolutiune din partea ministeriului.

Municipiulu ca atare se reprezenta prin comitetu. Comitétulu municipalu eserceza in numele municipiului agendele autonomiei interne. Elu alege si institue, — de-si sub influintia decisiva a comitelui supremu, ca organu alu regimului — pre oficianti, eserciandu totu odata si control'a si puterea disciplinara asupr'a lor. Administratiunea centrala inse o efiptuescu oficiantii municipali, la

dispoziitiunea comitelui supremu ca organu alu regimului. — In giurstările ca de o parte, oficiantii municipali vinu totu la 6 ani a fi alesi — afara de personalulu de cancelaria — de alta parte ca ei suntu responsabili comitetului municipalu, aflamu mai multa garantia in contra birocratismului si a omnipotintiei oficiantiloru, ca in punctele regulative, conformu caror'a singurateculu oficiantu e responsabilu numai consiliului colegiloru sei. Cu tote aceste si are si alegerea scaderile sele, pre care numai acurat'a indeplinire a obligamentelor din partea comitetului municipalu, e in stare a le delaturá.

Din cele premise se vede ca tota activitatea tota vietii si puterea municipiului jace in comitetu. Fiindu deci comitetulu municipalu, asiá dicendu, sufletulu municipiului si organulu intregi activitati municipali, e de mare interesu intrebarea, cum se compune elu? de ore-ce de aci aterna si influintia locuitoriloru, din municipiu, asupr'a agendelor publice.

Comitétulu acest'a e numai de jumetate eflusulu vointiei poporului; fiindu numai o jumetate dintr'ensulu se alege. Ceealalta jumetate forma se o reprezentantia aristocratica, compunandu-se din virilisti, adeca dintre acei'a cari platescu cea mai mare contributiune.

Dar' mai nici jumetatea supusa alegei, nu se pote privi de reprezentantia adeverata a poporului ca atare, ci ier' numai a partei acelei'a din poporu, carea asemena se bucura de o posesiune mai insemnata seu de alte favoruri ale legi; fiindu ca alegere suntu indreptatiti numai acei'a, cari suntu alegatori si pentru corpulu legislativu, dupa cunoscutele legi electorali pentru noi atatu de vitrege.

Intrebandu cine-va, cum convine acest'a cu principiulu de egala indreptatire esprimatu prin lege? Raspundu teoreticii dreptului nostru publicu, cu sofism'a, ca nime nu-este eschisu dela alegere, deca numai posede conditiunile cari lu indreptatiescu spre a-si esercia dreptulu acest'a.

Va se dica egal'a indreptatire dupa densii e unu conceptu negativu, care culmineza intr'aceea: ca nime nu este eschisu dela posibilitatea de a esercia atare dreptu, sub nisce conditiuni catu se pote de aspre. Intrebamu inse din partene: nu jace chiaru in punerea de conditiuni si in partea cea mai mare de astfeliu de conditiuni care partea cea mai mare a poporului nu-e in stare sa le indeplineasca, — nu jace deci in giurstarea acest'a si in respectiv'a destinaatiune a legi, chiaru o eschidere? Si cui i compete dreptulu de alegere in sine luat, censului orialte cualificatiuni, seu omului?

In zadar e inse aci resonamentulu, aici aci avemu de a face cu fapte, deocamdata nestramutavere si de aceea trebuie sa le consideramu cum suntu si se calculamu cu ele.

Astfeliu constatamu deci ca la alegerea comitetului municipalu e indreptatitu numai acel'a, care locuiesce in municipiu si posede aci dreptulu electoralu pentru dieta. Asemena pote fi alesu in comitetu iera numai cine posede dreptulu electoralu pentru dieta, locuiesce in municipiu seu e posesoru aci si scie ceti si scrie. Membrii comitetului se alege totu la 3 ani, pre cate 6 ani; astfeliu ca totu la 3 ani se alege jumetate din comi-

tetu de nou, cei alesi fungéza apoi in 6 ani, si dupa 3 ani vine a do'u'a jumetate sub alegere.

(Va urmá)

Diu'a nasterii Majestății Sele Imperatului si Regelui.

Sabiu' 6 Augustu.

Desu de diminétia salvele de tauri ne-au anuntiatu diu'a festiva. Mai de odata cu aceste musicile militare pre stradele principale a le cetăției nostre.

In biserica din cetat Escel. Sea Inaltu Preasantitulu archippu si Metropolitu Mironu Romanul cu asistintia numerosa a celebratu sant'a liturghia si a cetitu rugaciunea obicnuita intru indelunga si fericita sanatate si vietia a Majestății Sele Imperatului si Regelui **Franciscu Iosifu I.**

Militia concentrata aici si giuru, formata intr'unu corpu de armata, sub comanda vice-maresialului Bar. de Rosenzweig a esitu in parada de plina pre siesulu de catra Sielimberu, unde a asistatu la o missa de campu. Dupa seversirea acestei'a au defilatu trupele inaintea comandantului generalu vice-maresialu de Ringelsheim.

Dupa amedia la 2 ore a fostu prandiu festivu la Escl. Sea comandantele generalu bar. de Ringelsheim si la Escelentia Inaltu Preasantitulu archieppu si Metropolitu Mironu Romanul.

Resbelulu.

6 Augustu.

Campulu de lupta pare inca liniscitu, celu putienu telegramele suntu rari, cari sa vestesca vre-o intemplantare de o insemnatate mai mare. Aru crede omulu ca cu atat'a sa fia miscarea mai mare pre campulu diplomaticu, dara si pre acest'a nu se vede o activitate estraordinaria.

„Fremdenblatt“ din Vien'a ne spune ca Anglia si-a imbiiatu servitiile ei pentru mediatiune. N'a aflatu inse buna primire cu mediatiunea nici la turci nici la serbi. Serbiu dicu ca resbelulu inca n'a decisu nimica; turcii dicu, ca inca nu pota arata rezultate, cu cari sa pota motiva pretensiunile lor, pretensiuni, cari li sunt de lipsa la garantarea viitoriului.

Situatiunea militara este inca totu cea cunoscuta din rendulu trecut. Cele intemplete, presupunendu ca suntu adeverate, nu schimba mai nimic'a situatiunea. „S. d. T.“ spune d. e. intr'o telegrama dela 17 Aug.: Alaltaeri 5000 de turci au atacatu pre serbi la Iankova-Klisur'a si dupa o lupta de 5 ore au respinsu serbiu sub Ciolacu Antici pre turci si suntu stapani pre positiunile ocupate pre teritoriu turcescu. Mai departe ca la lavoru serbiu au batutu pre turci. Amu disu mai susu, deca suntu adeverate tote cate cetimu in telegrame si acest'a o accentuamu, de ore ce ca in resbelulu de fatia dora nici odata nu s'au transmis prin telegrafu atatea sciri false. Asiá cetimu intr'o foia unguresca ca turcii au invinsu in passulu dela Bani'a si avansandu au luat si Cladov'a (!?!). Passulu dela Bani'a este in partea de media di a Serbiei intre Kniazevatiu si Alexinatiu, iera Cladov'a este departe in nordulu Serbiei langa Dunare. Astfeliu de batalii si ocupari de orasie si sate se producu numai de fantasia celoru ce

urmarescu, departe de teatrulu resbelulu, evenemintele, fara carta si numai dupa audite. Este adeveratu ca dela Bani'a, spre apusu intr'o mica departare, este satulu Kalovatiu. Pote ca a telegrafatu cine-va din Serbi'a corespondentiloru „de pe teatrulu resbelulu“, cari vedu resbelulu din cafelele Semlinului, ca turcii au ocupatu „Kalovac“ulu si fiinduca Kalovatiu nu se afla pre ori ce carta si pote ca multi nici ca au mai auditu ceva de elu, punu Cladov'a, numai sa fia unu nume. Cine e asiá de neconscientiosu cu cart'a geografica, nu e mai scrupulosu si cu invingerile turcilor.

Cu totulu altfeliu stau lucrurile in partile unde suntu muntenegrenii ingagiati in lupta. Celu putienu intr'atat'a suntu de acordu scirile ca muntenegrenii suntu pana acum superiori turciloru. In rendulu trecut amintiseramu si noi de o lupta la Cuci. Astadi suntemu in stare, dupa o telegrama la „S. d. T.“, publicata in nr. de alalta-eri, a repeti aceeasi scire cu ore-care detaiuri, cari deca voru fi numai pre jumetate adeverate, muntenegrenii au sa contribuie multu in sortea incuraturiloru balcanice. In telegrama se dice:

In batalia de Luni dela Cuci, a surprinsu Mahmud pasi'a cu 20,000 nizami, zebeci, si basibozuci pre muntenegrenii, carii, 5000 la numeru, au lasatu pre turci sa intre afundu in tienutulu dela Cuci (Cucianii suntu unu poporu la nordulu Albaniei, cari facu cauza comuna cu muntenegrenii.) Catra media di muntenegrenii dau navala pre turci si ii gramadescu din tote partile. Dela Meduh pana la Dinos, cale de trei ore, s'au luptatu turcii cu muntenegrenii peptu la peptu. Fia-care batalionu de muntenegreni a omoritu preste 1000 de turci. Unii dintre muntenegreni au omoritu cate 10 turci, unu gardistu de corpu de ai principelui, cu numele Novacu, a omoritu 17. Nenumerate arme si munitiuni au adunatu pre urm'a turciloru invingatorii. Turcii n'au avutu tunuri in batalia acest'a. Intunereculu noptiei si tunurile de pre intariturile dela Podgoriti'a au scutitu pre turci de o totala perdere. *Perderea turciloru de morti si vulnerati este calculata la celu putienu 10,000; muntenegrenii au perdutu 400*

7 Augustu.

O telegrama din Ragusa dela 7/19 Aug. se vede a intari scirea despre victori'a muntenegreniloru de mai susu, pentru ca se dice in telegrama, ca armata muntenegrena dela sudu a luat ofensiva. Principele muntenegrenu este la acesta armata, lasandu in Erzegovin'a comand'a superiôra preste trupele muntenegrene de acolo lui Petru Vukotici.

Despre luptele din urma ale armatei serbesci dela Ibaru s'a publicatu din partea turciloru urmatoriulu buletin:

Dervisi pasi'a care comanda trupele egiptene 15 bataliuni infanterie si unu numeru suficientu de trupe auxiliare luate din Sieniti'a, a ocupatu siantiurile serbesci ce se afla pre inaltimele din apropierea acestui orasi. Luni la 7 Augustu s'a inceputu lupt'a si armata imperiale era impartita in trei colone. Fericulu Rasidu pasi'a sta pe partea drepta, fericulu Mehemed

Ali pasi'a ce comandă o divisiune deosebită, pe partea stânga și fericulul Iemilu pasi'a împreună cu generalul egiptean Ismailu pasi'a pe partea fortului Dilarica. Inimicul a radicațu pre cele mai piedisise părți ale muntelui fortificațiunii și palisade, între cari se află mai bine de 26 bataliuni trupe regulate, 10,000 militie și mai bine de 30 tunuri de dimensiunile cele mai varie. După o luptă de 7 ore inimicul preponderant, care nu putu susține lovitură noastră, fu luat pe fuga și lăsat multi morți și raniti în urmă sea. Serbii parasira fortificațiunile ce togm'a le amintiramu și fura persecutati până la întariturile dela Iavoru. Inspaimentati prin invingerile noastre cele mari și prin infricșiatul desastriu, ei au cedat încă năpasta fortificațiunii dela Iavoru lasându cantități mari de arme și munitiuni. Trupele imperiale cari au pierdut preste 200 morți și raniti, au luat Marti în 8 Augustu aceste fortificațiuni și Cotromanulu fără nici o puscatură.

În fatia cu acestu buletin esageratu eata ce scrie unu corespundinte din tabera dela Iavoru în 9 Augustu la „Tgbl.”:

La 3 Augustu sosi aici unu ordinu dela cortelulu generalu alu armatei, conformu cărui'a brigad'a Schatzbar dela armată de Ibaru sa se puna în mi-care dela Iavoru în direcțiune spre Deligradu. Prin detașarea acest'a corpulu lui Ciolacu Antici s'a slăbitu în modu însemnatu. Nu s'a cerutu multa inventiune din partea turcilor pentru a se informa de plecarea acestei brigade harnice. Deja la 5 Augustu turcii atacara corpulu din armată dela Ibaru, ce stă la Iavoru, cu o putere atât de prevalenta încatu Ciolacu Antici trebuia sa se retraga după o resistință scurta preste granitia spre Ivanica. Dara Ciolacu Antici reorganizandu-si trupele înaintă de nou, respinse pe turci și petrecu noaptea în pozițiunea ce o avuse mai înainte. Încă a două di turcii îi atacara de nou pozițiunea, luptă dură diu'a întreaga, nici turcii nici serbii nu putura face unu pasiu înainte. Bateriile serbesci s'au ținutu cu multa barbatia pre pozițiunile lor favorabile casinandu turcilor mari pierderi. La acest'a mai veni și împregiurarea, ca capitanulu Illic, care pornise din ținutul de pre lănga Mitrovica, dara care acum se află în apropierea corpulu serbescu, sosi la tempu și resistă barbatescu cu trupele sele la cele mai forti atacuri din partea turcilor. Noroculu luptei nu se decise în acea di, trebuia sa se verse mai multu sânge. Si la 7 Augustu se încinse o luptă inversiunata. Trupele serbesci eră déjà stôrse, de aceea ele se retraseră încetu și în ordine buna pe teritoriulu din cōce; turcii remasera în pozițiunile lor. Trecuseră deja trei zile, de cându cea mai mare parte a trupelor serbesci nu avuse tempu sa fierba ceva la amedi. Diu'a noaptea stă întregu corpulu pe picioare așteptându necontenitu pe inamic. Marti la 8 Augustu s'a constatat pre câtu s'a pututu rezultatele luptelor de trei zile și s'a aflatu, ca serbii au pierdut 200 oameni — unu numeru în proporțiune foarte micu de morți. Judecându după transportele turcesci precum și după numerulu mortiloru ce-lu puturamu observă Marti, turcii trebuie ca au suferitu însemnate pierderi, căci ei au luptatu pre câmpu deschis, precându serbii eră bine adapostiti. Se dice ca turcii au pierdut 800 morți și încă odata atâti raniti. Trupele lui Ciolacu Antici, Ducic și Illic se concentră acum. Numai Srb stă ceva înaintea aripei stângi a serbiloru.

Eri sosi aici scirea, ca din garnisōn'a din Sienic'a a pornitu 10 până în 12 bataliuni spre media di, foarte probabilu pentru a da ajutoriu lui Muctaru pasi'a. Cu tōte ascurările, ca în Serbi'a a sositu unu numeru

mare de oficeri rusesci, armat'a dela Ibar suferă mare lipsa de oficeri harnici. E o mare norocire, ca armat'a are comandantu pe Ciolacu Antici și pe Illic și Ducic subcomandanti, căci fără de acesti trei barbatu aru fi vai de capulu ei. Unde s'au opritu oficerii prevestiti, scie Ddiu, dara câtu de mare e lips'a de ei se constată prin împregiurarea, ca toti oficerii serbesci, cari suntu încă de multu demisiunati, s'au rechematu la servitiulu activu. Chiaru și colonelulu Diordievici, care e de 60 ani, s'a chiamatu de Cernaieff la granitia. Diordievici e unu oficeru din scōl'a rusescă și se numera între comandanti ce ținū strictu la disciplina.

Cum se vede din tōte dispositiunile, guvernulu nu cugeta se faca currendu pace. După ordinele mai nōue armat'a dela Ibaru trebuie sa fortifice pre câtu va pută de tare pozițiunea ei de acum și se adune în Uziti'a vidualie asiă câtu corpulu sa-si pōtă ținē pozițiunile si preste ierna. Voluntarii din armata, cari au parinti țiereni bogati, si procura de acum vestimentele de ierna de acasa. La Iavoru se începe adeca iern'a déjà pe la începutulu lui Septemvre. Bucatele cele nōue se aduna barbatescu de pre câmpu, dara se secuestreza pe sēm'a armatei. Din tōte aceste se vede, ca aici se calculăza mai multu cu o campania de ierna, decâtu cu unu armistitiu.

Unu corespondentu alu „Jurnalulu de Pest'a,” scrie următoarele importante linii despre dispositiunea generala a spiritelor rusesci:

Iubirea de pace a Tiarului, care a împedecatu pre câtu a pututu ajutarea mai pronunțata a „fratiloru slavi și creștini” luptatori în peninsula Balcanica, a ajunsu în contradicțiune accentuata cu curentulu care strabate masele poporulu rusesc. Au avutu într'adeveru acea precauțiune, care până adî s'a vedutu aplicata cu succesu într'adeveru statutu constituționalu: a face din persōn'a principelui ereditariu unu paratoneru pentru aglomerarea la densulu a tuturoru acelor speranție ale multimei pre cari Tiarulu nu are aplecare sa le realizeze pre sēm'a Rusiei. Dara cu tōte ca principele ereditariu si varsa virtuositate în suflarea trāmbitiei panslave, totusi, politic'a actuala oficiala din orientu, asiă precum o represinta Tiarulu și Gorgiacof, inspira pré putiune simpatii în spiritele „adeveratiloru rusi”, și nu împedeca câtu-si de putienu a-si manifesta nemulțămirea în privinț'a lipsei de activitate ce pōrtă guvernulu rusu fatia cu lupt'a libertății în care se fragmenta „fratii dela sudu”. Si manifestările poporulu au luat unu astfelu de aventu, încatu însusi Ignatieff, reprezentantulu, asiă dicendu, si barbatulu, de statulu alu acestui curentu, s'a vedutu necesitatu sa faca Tiarulu o espunere mai detaliata despre starea lucrurilor, care a ajunsu a-lu îngrijî și pre densulu chiaru.

Tiarin'a însa-si a trebuitu sa se puna în capulu comitetulu de ajutōre, instituitu în favorulu serbiloru, bosniilor și erzegovinenilor. Midicii se aduna, si abandona cercurile de activitate si plăca la câmpulu de resboiu. Femei din tōte clasele societății, până la cele mai înalte, si atârna de peptu cordēu'a Crucii rosie din Genf, si-si parasescu vetrele si famili'a, că sa duca mângaiere si îngrijire bietiloru raniti. Creștini de totu felulu si țierani aduna sume însemnate, ier' corpurile amplotiloru renuntia la o parte din lefurile lor, în beneficiulu spitaleloru cu raniti. Si proporțiunile acestui curentu patrioticu ier' di di în di o desvoltare mai intinsa.

„Tōte clasele societății se întrecu în zelulu de a imită esemplulu Samarinelu din Moscva (fratele cunoscutulu publicistu), care a oferitu din ave-

rea sea privata 300,000 ruble pentru trebuințele resboiulu serbescu, și a alergatu, cu soci'a sea cu totu, la câmpulu bataliei, spre a jertfi obolulu și sudōrea pentru îngrijirea celoru suferindi. Si cu sute de asemenea exemple a-si pută probă strainatătii, câtu de profundu suntu petrunse straturile poporulu rusesc de simpatie și compatimire pentru cei ce lupta contr'a semilunei.

„Valurile se umfla și cresc, din ce în ce mai multu, și nu-i departe tempulu, cându opunerea puterei statulu în contr'a acestei pasiuni populare aru pută imbrancî guvernulu în celu mai seriosu periculu, decâtu nu s'aru luă precauțiuni de pre acum spre infrenarea acestoru valuri prin limitele onorur putienu primejdiose. — Prim'a încercare va fi mediatiunea, și încă o mediatiune fără congresu său conferinție, spre a pută escluse mai cu înlesnire pe turcu din consiliulu dela mas'a verde. Si decâtu acest'a încercare se va dovodi că insuficienta, atunci fără îndoie, atātu tiarulu câtu și consilierii sei, voru caută sa împinga valurile a se isbi deasupra capulu turcescu. . . . Este unu secretu publicu, ca pentru Rusi'a, signatur'a momentulu se va compară cu greutatea valurilor cari ameninția cu exterminarea totu ce li se opune, și dinaintea fortiei căror'a trebuie sa se plece și însusi tiarulu, fia elu și chiaru „celu mai puternicu monarchu din lume!”

Revist'a politica.

Prigonirile contr'a serbiloru din Ungari'a suntu departe de a se termină. De curendu s'a arestatu fostulu notariu în Panciova, Bekici, fara întrevinire judecatorēscă, dara tribunalulu din Panciova, nelasându-se sedusu de dese sumutiări siovinistice, lau eliberatu, „cu tōte ca,” observa o fōia din Pest'a, „s'a aflatu la densulu o corespundință agravatōre.”

În Karlstadt s'a arestatu preotulu Begovicu, la care se dice, ca s'a aflatu o lista de cārti tiparite în Belgradu de unu cuprinsu foarte compromisiatoriu. În Chichind'a mare s'au trasu în cercetare mai multi nemți sub pretestu, ca au participatu la Omladin'a și au colectatu bani pentru Serbi'a. Tōte acesta arestări preventive au urmatu fără decisiunea prealabila a tribunalulu.

Foile jidano-maghiare se ostensescu din resputeri pentru a presentă lumii uimite pe arestati în lumin'a cea mai defavorabila. Ele justifica aceste arestari cu argumentele resonului de stat, dara din tōte espectorările lor nu se vede de câtu o ura fanatica și intensiva de rasa contr'a serbiloru și unu cinismu pecatosu, care si bate jocu până si de cele mai nevinovate manifestatiuni de simpatie. Nu se pōte prevedē capetulu acestoru persecutiuni, dar' atātu se pōte dice, ca ele nu suntu de natura a calmă spiritele întaritate ci mai multu de a le agitā.

„Correspondinț'a din Budapest'a” scrie în rubric'a permanenta a arestărilor preventive:

„Pavloviciu, mai înainte unu provocatoriu de scandale prin Panciov'a și fostu redactoru la fōia „Granicar”, suspendata în mai multe rânduri, a fostu de vr'o cāti-va ani pusu la închisōre pe unu anu în urmă unui procesu de presa. Înainte de a parasi temnit'a elu declară prin o adresa către procurorulu de stat, fără de a fi provocatu de cine-va, ca acum vede câtu de penibilu e a agitā contr'a statulu și ca în viitoriu că cetățienu de statu credinciosu si sinceru se va abținē de ori ce agitatie contr'a statulu, dara Pavloviciu plecă în graba la Semlinu, cumpără diurnalulu „Grenzboten” de mai înainte, pentru a edă că posesorulu de tipografia pe „Granicariulu.” De

aici Pavloviciu dirige agitatiunile sele în Ungari'a de sudu, Croati'a, confinulu militariu în modulu celu mai cinicu. Nici o fōia serbescă, nici „Zastava” nici „Istok”, nu a cutezatu se scrie în atare modu contr'a Ungariei, cum scrie „Granicariulu”, care a sumutiatu mai multu la resbelu și nu vorbiă altminte decâtu de „caus'a noastră”, de cāte ori scriă despre afacerile serbesci. În tōte zilele au comunicatu Pavloviciu cu Ristici si cu deosebite cu Gruici din Belgradu. Ristici avē cunoscintia de fia-care articulu din „Granicar”, înainte de a se tipari și la incușitiunea în cas'a lui se dice ca s'au aflatu epistole dela Risticiu, de-si nu scrise de mână acestui'a.

„Correspondinț'a politica” spune mai departe, ca procurorii de stat au la mână o corespundință mare și documente despre acest'a agitatie răspandita și organizata, dara nu se pōte sci si deslusi, ca de unde au luat agitatorii banii cei multi de cari au dispusu și pre cari i au cheltuitu.

Bulgarii în parlamentulu Angliei.

Nu de multu Disraeli, primu ministru alu Angliei a desfasiuratu pelargu punctele de vedere dela cari maneca politic'a englesă. În responsurile sele la interpelatiuni siefulu cabinetulu a mersu cu iubirea și simpatiele sele către Turci'a până a dechiară pe fatia ca scriile despre crudimele comise de turci în Bulgari'a nu suntu adeverate. Dara tipetele de dorere ale nefericitoru bulgari cari îndura cele mai barbare maltratări dela ordele selbatece ce cutriera pamentulu Bulgariei au strabatutu déjà prin tōte unghiurile și Europ'a luminata a protestatu contr'a acestui modu de resbelu barbaru. Guvernulu turcescu se vediu silitu a tramite incușitiunari la fati'a loculu spre a eruă si pedepsi pre vinovati și prin aceste mesuri a recunoscutu, ca cele ce se petrecu în Bulgari'a suntu adeverate. Nici Angli'a nu putea sa mai remana surda la vaoțele desperate ale bulgarilor, opiniunea publica a ei a coudamnatu fără reserva aceste fărdelegi și blasematii, opozițiunea si radică vocea în parlamentu pentru a face grele imputări guvernulu, căci privesce indiferentu la aceste scene sangerose și la atâte viptime nevinovate ce suferira o mōrte din cele mai cumplite.

Cabinetulu si-a justificatu atitudinea sea passiva de repetite ori, dara se vede ca justificarea sea nu a pututu calmă pe deplinu spiritele și torintele publicu nu s'a asediatu încă. În zilele aceste veni de nou la discussiune cestiunea despre crudimele din Bulgari'a.

Deputatulu Ashely atacă pre guvernulu pentru atitudinea sea passiva ce observa fatia cu regretabilele evenimente ce se petrecu în orientu. Dlu Forsyth aperandu pe guvernulu contr'a atacurilor pronuncu opiniunea, ca forti'a Turciei va sporî, decâtu ea va pierde provinciile europene, căci pre câtu tempu le va ținē nu va lipsi Rusiei pretestulu de a se plānge asupra tractărei cu creștinii. Modulu celu mai bunu de aperature contr'a Rusiei va fi formarea mai multoru state quasi independente pre insul'a balcanulu și acest'a s'aru pută realiză dandu-se provinciiloru o autonomia garantata.

Dlu Forster si exprima satisfaciunea, ca s'a datu guvernulu prin interpelatiune privilegiu de a lamuri mai bine punctulu seu de manecare în acest'a cestiune. Oratorulu se teme, ca guvernulu e sedusu de reprezentantele seu diplomatecu din Constantinopole, Sir Henry Elliot. Simpatiele acestui'a se pare ca suntu de totu pe partea turcilor; e absurdu a afirmă, ca flot'a englesă s'a espedatu pentru a aperi pe creștini, cându mii de creștini într'o departare de 200 miluri dela flota se putea masacră totalu.

Dlu Burke, secretariu inferioru de statu la despartimentulu afaceriloru straine, se grabi a declara, ca situatiunea Serbiei trebuise destepse in momentul acest'a compatimirea tuturor natiuniloru crestine. Ori-care va fi sfersitul resbelului, starea crestineloru serbesci nu pôte se remana indiferenta natiuniloru europene. Ori sunt adeverate, ori nu raporte de spre crudimele din Bulgari'a, totusi nu incupe intoiala, ca acele s'au intemplantu intr'o mesura, care justifica indignatiunea casei si a tieriei. Sir Henry Elliot nu a pututu face mai multu decât a facutu. Situatiunea actuala a Turciei privesce nu numai pe Angli'a ci pe tôte puterile, căci tôte suntu de acord, ca trebuie sa se conserve statu quo teritorialu.

In fine i'a cuventulu ministrulu primu Disraeli, care observa, ca guvernulu nu are marturii despre aceea, ca este unu adeveru in rapôrtele esagerate despre pierrea a 30,000 persoane. Elliot a retatu in cercustantie de gravitate mare o petrunere, unu curagiu si o liniste care au avutu unu efectu binefacatoriu asup'r'a politice. Incât pentru respunderea ce apasa pe guvernulu observa Disraeli, ca nu i se pôte atribui mai multa responsabilitate decât celorlalte puteri semnatarê tractatulu de Parisu. De vreme ce guvernulu nu er'a aplecatu, a face o incercare a la Don Quixote, de a alung'a pre turci din Europ'a, s'a disu, ca elu du guvernulu turcescu concursulu sau moralu, asiâ câtu se credi, ca Pôrta e amicul seu deosebitu, pre care e indatoratu alu aperi între tôte impregiurările. Angli'a e numai participanta la o aliantia de trei, in care Franci'a, Austri'a si Angli'a se oblêga nu numai in modu colectiv, ci si fia-care in modu sînu, a conserv'a si mai departe inviolabilitatea teritoriale si politica a Turciei. Guvernulu a refusat adesiunea sea la not'a din Berlinu, căci er'a convinsu, ca priminduse ac'est'a trebui'a sa urmeze in scurtu tempu o interventie. Aretându Turci'a necapabila de a restabili ordinea, nici Angli'a nici alt'a putere nu se va spaimenta de datoriti'a politica ce va av'e sa implin'esca la unu asemenea casu; dara nu trebuie sa conchidem din situatiunea actuala la necapabilitatea Turciei.

Se dice ca între Russi'a si Angli'a se intentiuneza o contielegere in cestiunea orientala, asiâ suna versiunea cea mai noua pre terenulu diplomatecu. La o mediatie si asiâ nu se gândește nime pentru ca Serbi'a e resoluta a purt'a resbelulu pâna la estrema.

Generalulu Ignatieff se reintôrce la postulu seu in Constantinopole si turcofilii se pare ca nu se pr'e bucura de ac'est'a cu tôte calamitâtile diplomatice ce credu ca le-au facutu Ignatieff Russiei. Ignatieff nimeresce in Stambululu intr'unu tempu interesantu cându psichiatriu Dr. Leidesdorf are sa declare ca morbulu psihologicu alu sultanului e necurabilu, ier' seiculu islamului sa pronuncie, ca Muradu V e necapabilu de tronu.

Românii si luptele serbiloru.

Asiâ intitulêza „Der Osten“ din Vien'a unu articulu prin care vine sa dimintiesca tôte câte s'au scrisu de spre lasitatea româniloru din armat'a serbesca in resbelulu de fatia.

„Der Osten“ face o reprivire preste turele trecute cându românii se luptau cu tatarii, turcii, polonii si cu ungurii, amintesce de vitejiele româniloru din 1848 si 1866 (dara la 1859? Red.) si apoi continua:

„Si antecedentele aceste sunt de ajunsu spre a d'a de minciuna de nimic'a descrierii foiloru unguresci despre tîenut'a româniloru in armat'a serbesca, dupa cari descrieri românii s'aru arat'a putienu curagiosi, dau dosulu si nu voiescu sa se lupte. Dara

noi mai aflâmu espresu, ca soldatii români in armat'a serbesca nu remanu nici decum inapoia serbiloru, a fratiloru lor de arme, in ceea ce privesce virtutea militara si entusiasmulu pentru resbelu. Principele Milanu, in urm'a impartasiriloru calumniose din foile esterne, asiâ ni se spune, a cerutu raporte dela comandantii de corpuri, dela Cernaieff si Lesianin, sub a căroru comanda stau regimentele romanesce si dela amendoi a venitulu responsu, ca soldatii romani suntu dintre cei mai bravi din corpurile lor si ca brigad'a dela Negotinu, carea consta numai din romani, rivaliseza in tôte virtutile militare cu renumit'a brigada din Siumadi'a. Ba Lesianin se dice ca in raportulu seu aru fi disu anumitu, ca „soldatii români s'aru purtat'u asiâ incât despre fia-care se pôte dice ca este unu erou.“

Articululu arata mai departe ca esista simpatie între serbi si români si ca din Romani'a afara de ambulantie pentru ingrigirea ranitoru trecu din Romani'a multi români in armat'a serbesca atâtu din familie aristocratice câtu si din sirurile democratiloru. Din care cauza o fôia românesca ce apare in Galati si dice: „Suntemu mândri de aceste nobile exemple de eroismu, doveditu de români in tôte tempurile, cându s'a tratatu de o cauza mare.“

Unu coresp. alu „Albinei“ dela Dunarea de jos, reflectandu la unele demintiri că cele din „Osten“ scrie ca nemultiamirea între românii din Serbi'a e fôrte mare si merge pâna la resbunare.

Si că sa arate coresp. si motivele nemultiamirii adauge:

„... in mai multe sate din Serbi'a, unde popii români au cetitu in diu'a de Pasci evangeli'a in limba româna, acei popi pentru ast'a au fostu arestati si pre unii i-au si rasu si alungatu dela oficiu; numai celu din comun'a Corbov'a a scapatu cu optu dile arestu si 20 taleri glôba, d'apoi pre celu din comun'a Valesniti'a, dupa ce l'au rasu, l'au si espatriatu in Bulgari'a! Apoi inca un'a. Amu convenitu la preotulu din Teci'a cu dlu pictoru academicu Nicolau Popescu dela Rom'a, care er'a sa fia ingagiatu a face pictur'a bisericei din acea comuna, si la asta ocaziune ni se plangea poporatiunea de acolo, ca de trei ani de dilet otu ceru prin petitiuni dela guvernulu serbu că sa li sedee voia sa se cetesca in biserica romanesce; de promisu li s'a totu promis, in fine inse in locu de implinirea promisiunei li s'a permutatu preotulu cine scie unde, dicându-se ea numai densulu agita adeveratu căci românii din Serbi'a vinu fôrte multi si tare adese de-si cumpera cărti de rugaciune românesce dela noi si se asculte rug'a ddieiesca românesce: apoi acesti'a ne spunu ca cu mare cautela si numai in ascusu potnu se trêca preste graniti cârtile românesce ce duc cu ei, de ôre ce d'ea i prindu cu ele, li le ardu si i pedepsescu cu câte 3 taleri glôba de fia-care carte! Câte alte necasuri a-si sci sa ve spunu; dar' de astadatu nu afu tempu oportunu.

Apoi standu astfeliu lucrulu, nu potenu intielege ca fratii serbi ne chiamo sa luptâmu contr'a asupritorulu de turcu, pre cându ei se pôrta fatia de noi mai reu si decâtu turcii fatia de serbi!

Fratii serbi dicu ca turcii suntu barbari, si noi ii spriginimu in ast'a; dar' li spunemu fratiloru serbi ca in Turci'a suntu multe natiunalități, dintre cari si românii facu o parte fôrte mare, si tôte acelea suntu libere a si tîenê cultulu ddiescu in limba loru natiunale, pre cându in Serbi'a ast'a-i interdus cu deseversire si sub aspra pedêpsu. Apoi nu sci diu cine-i mai barbaru in asta privintia, turculu seu serbiu?

Despre situatiunea pre teatrulu resbelulu serbescu i scrie lui „P. Ll.“ corespondentulu seu specialu urmâtorele:

Zaiciaru 11 Aug.

Resbelulu in Serbi'a nu e resbelu modernu in care sa urmeze deciderile un'a dupa alt'a.

Dupa batali'a dela Kniazevatiu si ocuparea Zaiciarului a urmatu o pauza. Nici la unulu nici la cela-laltu punctu nu s'a urmaritu cu energia inimiculu. Serbiu s'aru retrasu si in cuartirulu generalu turcescu, unde lucra ômenii fâra spioni, nici nu sci in care parte, spre Deligradu ori spre Paracinu?

Aici crede lumea ca e probabilu spre Paracinu. D'ea serbiu s'aru incerc'a sa se posteze inca odata la Deligradu s'aru putê intempl'a ca Ali Saib inaintandu pre valea Moravei in jos sa le taie drumulu si sa le pregat'esca o catastrofa infricosiata. (Ac'est'a mai ca nu se pôte intempl'a de ôre-ce Alexinatulu si Deligradulu nu-lu voru putê nici ocolinici lu'a turcii asiâ usioru Red. „T. Rom.“). Comunicatiunea cea rea face de aici nu se scie unde se afla Ali Saib pasi'a. Socotindu dupa tempulu plecârei din Kursumlje si Aikub, adi, mâne trebue sa ocupe Krusievatiulu. Corpulu seu numera 15 batal. infanteria, 1 regim. de cavaleria, 4 batterii (intre cari 1 batteria de munte) si 6000 arnauti, va se dica, o fortia ce reprezenta 20,000 ômeni si 22 tunuri, destulu de tarê de a invinge despartiemintele serbesce, ce-i voru st'a in cale. Punendu corpulu acest'a mân'a pe Krusievatiu, i se deschide calea spre média-nôpte in valea Moravei, precum si drumulu preste Moiscin'a Planin'a in spatele positiuniloru dela Deligradu. Cestoru din urma inse li amenintia unu pericululu cu multu mai mare. Corpulu lui Osman pasi'a de 32,000 ômeni, care de siése septamâni a statu implantatu l'anga Timocu, si va aduce odata aminte ca Allah au facutu piciorê pentru mersu. D'ea se va pune corpulu acest'a in miscare spre apusu, va merge de adreptulu la Paracinu si este in stare de a intrerupe de acolo ori-ce comunicatiune cu bas'a armatei lui Cernaieff dela Deligradu.

Motivele aceste admitu presupunerea, ca armat'a serbesca se va concentra numai la Paracinu unde se va incumete la o lovire decisiva. Cu ce resultatu? astadi inca nu se pôte spune apodicticu, dara, considerandu momentele probabili, se pôte dice ca siansele pentru serbi suntu fôrte defavorabile.

Si pentru o armata regulata, care susta prin o dedare la subordinatiune de ani indelungati si carea se tîene de olalta prin superioritatea si autoritatea generaliloru si oficeriloru ei, este lucru ciudatu, a-si cercâ ierasi noroculu cu armele si a face frontu inimiculu, dupa unu siru de perderi si o retragere de mai multe septamâni. Elementulu moralu, credintia si increderea in conducatori suntu sguduite. Acum, la o armata de militii! Ômenii nu suntu dedati nici la strapatie nici la meseri'a armelor; cei mai multi au muiere si copii si campuri a casa; a patr'a parte din tiêra este ocupata de unu inimicu barbaru, care pustiesce si nimicesce totu ce cresce si ce sta in piciorê. In fine serbiu si dupa numeru nu mai suntu egali cu turcii. In dilele din urma turcii au capatatu sucursu si bataliuni nôue suntu pre drumu. Cându se va intrunî armat'a principala a marsialulu Eub pasi'a, a lui Ali Saib si Osmanu in valea Moravei, staula dispusetiune pentru lovirea decisiva 90,000 de turci. Cernaieff nu e in stare sa adune atâti ômeni dupa perderile cele multe de morti, raniti si bolnavi, nu pôte sa adune pentru fruntari'a la Drin'a nu o pôte lasâ deschisa. Acolo trebue sa remana, celu putienu 20,000 de ômeni, d'ea nu

vrea că si Serbi'a apusêna sa fia inundata de turci. Cum se pôte sa astepte cine-va dela o armata de militii, derouta si in minoritate in privintia numerulu, sa raporteze victoria asup'r'a unei armate regulate, dedata la strapatie, incuragiata de succese si superiôra in puteri? Intre impregiurări de aceste lucra Serbi'a mai intieptiesce d'ea se gândește cu o ôra inainte la facerea păcei. Turciloru si pâna acum li s'a inaltiatu crest'a — si nu fâra dreptu —; ce conditiuni voru pune ei d'ea voru mai raport'a o victoria?

Amu mai disu ca armat'a otomana a lasatu din ochi pre contrariulu in retragere. Caus'a miscârei celei greôie este si trenulu celu defecuosu alu turciloru. Serbiu lucrul fescu, au luat mijlôcele de traiu cu sine. Trupele turcesce suntu asiâ dara avisate a se provisiona de a casa. Provisiunea lor vine pe cara cu boi, recuirate dela Bulgari si pre alte animale de transportu.

Provisiuniile aceste inse a trebuitu sa urmeze cu atâtu mai târdiu dupa o trupa ce urmaresce pre inimicu, cu câtu trup'a acest'a ins'asi er'a departe inainte de armat'a principala si provisiunile departe inapoie chiaru de acest'a din urma. Este unu neajunsu ca turcii nu-si potu espedâ provisiunile mai ingraba dupa trupe si ca prin aceste impregiurări de a d'ou'a mâna suntu ininfluitate operatiunile lor.

Directiunea marsiului turciloru este indigitata claru de situatiunea teatrulu de resbelu. Ali Saib pasi'a inaintêza preste Krusievatiu in valea Moravei, armat'a principala sub Eub preste Bani'a, unde avantgard'a a trebuitu sa sosêscu astadi, totu intr'a colo si Osmanu pasi'a se va folosi de drumulu ce duce preste munti inaintandu spre Paracinu. Impreunarea cestui din urma, cu grosulu armatei va av'e locu astadi, celu multu mâne, de ôre-ce eri s'a tramisu brigad'a Hassan pasi'a spre Kniazevatiu pre Timocu in susu. Dela corpulu lui Osmanu pasi'a s'a detasiatu eri unu alu doilea despartimentu spre nordu câtra Negotinu, de buna sêma a merge alaturea cu Dunarca spre Brs'a-Palanka si Golubine. Dupa modest'a mea parere despartimentulu acest'a nu este altu ceva decâtu unu corp observatoriu si nu cum dicu unii oficeri, unu corp de avantgarda, alu grosulu armatei ce are sa vina in urma. D'ea corpulu dela Timocu aru fi de ide'a sa inainteze pe fruntari'a serbesca pre l'anga Dunare in susu, s'aru lipsi de cooperatiune la lovirea decisiva in valea Moravei. De aci indoielele nôstre, cari inse se voru chiarifica in ôrele cele mai de aprôpe.

Varietăți.

* * Hoffman consiliariu de sectiune in ministeriulu de esterne, este denumitu ministru de finantie pentru monarchi'a intrêga.

* * Denumiri. Fôia oficiala „Budp. Közl.“ publica denumirile de comiti supremi: pentru comitatulu Solnoculu Dobâci: Br. Bánffy, Bistrieti-Nasaululu: Hôssler, Turdei Arietiulu: br. Georgiu Kemény, Ciuculu: Mich. Mikó, Muresiulu Turdei: Greg. Beldi, Cetâtie de balta mici: cont. Gabr. Betleny, Fagarsiu: Colom. Boér, Treiscaunelu: Iuliu Szentiványi.

* * Premie pentru invetiatorii populari. Aflâmu ca la consistoriulu nostru scolasticu a sositu prin inspectoratulu regescu de scôle pentru fundulu regiu aratarea, ca ministeriulu reg. ung. de agronomia industria si negotiu a aplaciatu mai multe premie in bani pentru invetiatorii din unele inspectorate, cari s'aru distinsu in cultivarea pomiloru, gradinaritului preste totu si a agronomiei. Atr-

gemu atentiunea invetiatorilor nostri, asupr'a acestei impregiurări cu aceea, că sa nu intardie a se insinua prin concernintele oficie protopresbiterali la consistoriu, aratându rezultatele obținute in acestu ramu de agronomia, spre a fi recomandati la locurile com-petinte pentru remunerare.

Dr. Wenz. Kratky prepo-situ si prelatu alu institutului Pre-monstratensiloru la Neureisch, mai inainte profesorul si directoru la Gim-nasiulu statului din Sabiu, a reposatu Dumineca in 1/13 Augustu lovitu de apoplexia.

Princes'a Natali'a, dealt-mintrea in lausia, s'a bolnavitu forte reu.

O telegrama din Semlinu a-nuncia ca Imperatul si Regele no-stru a provocatu pre consululu austro-ungurescu principele Wrede sa felici-teze pre principele Milanu pentru nascerea fiului seu.

Arestare. In Beci-che-recu fu arestatu comisariulu rusescu Cludov.

Atentatu asupr'a prin-cipelui Gorciakoff. Scirea acé-st'a cercula prin diurnale de mai multu tempu. Atentatulu s'a intemplat la Bern'a in Elveti'a, unde principele Gor-ciakoff se afla ca ambasadoru alu Rusiei (este fiulu cancelariulu ru-sescu). Atentatulu dupa cercetarea in-cheiata se constata a-lu fi severitu o dómna din Russi'a din famili'a Do-browolski. Dens'a a depusu ca n'a avut de gându că sa omóre pre principe, ci ea a vrutu numai ca pre calea acé-st'a sa-si aduca la publici-tate o afacere de ereditate in carea ea este scurtata de 500,000 ruble, fiinduca pre calea justitiei in Russi'a si pre calea petitiunarei pana la im-peratulu n'a potutu ajunge la nimica.

(Societatea crucei-rosie din Romani'a) primesce ofrande numeroase din tote partile tieriei. Din listele publicate pana acum se vede, ca contribuescu si multe dame romane din tote clasele societății pen-tru binefacatoriulu scopu alu ajuto-ririi ranitiloru in resbelulu serbo-turcu. Obiectele principale de ofranda sunt: scama, panza, camesi, apoi cascavalu, salamu, siunca, sardele ru-sesci, sardine, zacharu, céiu, fidea, orezu, vinu negru, compoturi, migdale, luminări, sapunu etc. etc.

(Ajutoriu familielor refugiate). Se dice, ca preste 20,000 refugiatu aru fi trecutu in Ro-mani'a din caus'a resbelulu serbo-turcu. Camer'a a votatu pentru ajuto-rirea loru unu creditu de 20,000 lei. D. ministru de interne Vernescu a promis, ca va starui ca familiile ro-mane imigrate in Romani'a se remana in tierra, oferindu-se si pamentu.

(Espositiunea inter-natiunală din Parisu). Se va deschide in 1 Aprilu 1878. Guvernulu francesu a avisatu despre acé-st'a pre toti plenipotentiatu si ambasadorii sei din esternu, pentru ca se faca cuno-scutu guverneloru la cari suntu acre-ditati terminulu deschiderii.

Nu de multu s'a aflatu aprópe de M. Siardu cadavrulu unui locui-toriu de acolo cu capulu sdrobotu. De omoritul au remasu o veduva si o co-pila minoréna.

Cinci sergenti dela husari au desertatu din Saaz cu scopu de a-si oferi serviciile loru militare turciloru.

Osman pasi'a (Farkas, Wolf). Dupa alte toi din patria amu inregistratu si noi notiti'a, ca Osmanu pasi'a, prinsu de muntenegreni in ba-tali'a dela Urbicza aru fi identicu cu Farkas (Wolf), honved inanii 1848—49. Dupa cercetări oficiale se descopere ca prinsulu dela Urbicza este cerchesu de origine, prin urmare nu este iden-ticu cu fostulu honvedu de odinióra, dupa cum s'a sustienutu demaimulte foi.

Epidemia in porci. In Sabiu s'au aretat la multi porci bół'a

de grumadi, in urm'a cărei unii au si muritu.

Cetimu in „Gazet'a Trans.“: *Dev'a in diu'a de sântulu Ilie 1876.*

Onorabile Domnule redactoru! Dilele aceste s'a pertractatu, la tribu-nalulu reg. de aici, scandalós'a causa de defraudare a lui *Laurentiu Balázs*, fostu directoru la preparandi'a de statu din opidulu nostru, despre care s'a mai facutu amintire si in „Gazeta“ nr. 52 din a. c.

Cu inceperea pertractarei finale, sal'a se umplu de curiosi, cari veni-sera sa védia ca ce judecata drépta si meritata voru aduce nepartiali ju-decatori regesci. — L. Balázs de pe banc'a inculpatiloru parea liniscitu, cá si cum nici ca i-arú pasá.

Din partea tribunalului au fostu: F. Solyom, Fekete, presiedinte, D. Eperjesi si F. Gyárfás judi si nota-riulu L. Apáti; din partea fiscului C. Varg'a (venitu aici nu de multu); din partea institutului pedagogicu faimo-sulu L. Réthi, iér' din partea acusatului aparatoriulu seu adv. Hollaki.

Dupa cetirea actelor de investi-gatiune — din cari mai insemnatu este „Atestatulu de moralitate“ datu din partea primariulu opidanu din locu lui L. Balázs — presiedintele provocá pre dlu L. Réthi, cá sa se declare, déca mai are ce-va de ob-servatu la cele ce a spusu inaintea judelui investigatoriulu, in privinti'a su-meloru defraudate.

Dlu L. Réthi, cu o fatia iesuitica si fára de a rósi, gangávi ce-va fára intielesu, si in fine declará, ca re-mâne pre lângu ce a mai spusu, ca adeca lipsescu numai 1500 fl. si afara de sum'a acé-st'a, institutulu nu are nici o paguba. (?)

Limbele rele inse sciú si alte is-torióre. Dar' haidemu mai departe. Intrebatu fiindu inculpatulu, a re-cunoscutu defraudarea.

Luându cuventulu v.-procurorulu Varg'a — spre cea mai mare mirare a publicului ascultatori — in locu de a aduce motive tari, de a desfa-siurá grav'a culpa, comisa chiaru prin unu omu inteleginte profesore (!) si directore (!) dela o preparandia de statu si alte asemenea, se silea a insirá la consideratiuni preste consideratiuni si ce e mai interesantu — retacendu neesteticele gesturi ce facea — cu tote ca la acte se afla unu atestatu, despre acea, ca inculpatulu are avere immobili, conscientiosulu nostru pro-curoru a cerutu, cá tribunalulu se de-chiare pre inculpatulu fára avere, ca adeca spelele procesului sa le pórté statulu. Preste totu acús'a a fostu ba-tatória la ochi.

Apararea, intocmai cá acús'a fis-cala, a fostu pre cátu de scurta, pre atátu de séca si fára nici unu pretiu juridicu. Totulu se concentrá in acea, ca inculpatulu a fostu silitu de im-pregiurári a defraudá (dorere adi in multe posturi bune, se aplica taia fuga de calibrulu lui L. B., iér' cei cualificati si de omenia se persecuéza) si ca s'a datu de buna voia pre mán'a judecătiei.

Mai sinceru s'a aparatu inculpa-tulu insusi dicendu, ca dieu, nu tré-buía, cá sa-i incredintieze lui atáti bani, pre cându se sciá bine, ca elu e unu calicu si jumetate.

Retragându-se apoi judii 'lu jude-cara pe inculpatulu la temnitia de doi ani si suportarea speselor, cu ada-usulu, ca — pentru usiurarea pedep-sei — se voru substerne actele la fo-rurile mai inalte. Va se dica si doi ani e pré mare pedépsa.

Intre motivele tribunalului — afara de multe consideratiuni, — e de in-semnatu mai alesu acél'a, ca inculpa-tulu aru fi potutu defraudá mai multu, iér' n'a facut'o si alte asemenea.

Un'a ne pare reu, ca la acé-st'a pertractare nu amu avutu ocaziune a vedé escelându pre dlu protofiscu

(primu-procuroru) S. Horváth, care in alte cause este atátu de zelosu Despre altele, in scurtu tempu.

Cassiu.

Burs'a de Vien'a.

Din 7/19 Augustu 1876.

Metalicele 5%	66 50
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 05
Imprumutulu de statu din 1860	111 25
Actiuni de banca	854 —
Actiuni de creditu	143 60
London	123 40
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73 20
„ „ „ Temisioresci	72 50
„ „ „ Ardelenesci	73 75
„ „ „ Croato-slavone	85 —
Argintu	103 30
Galbinu	5 85
Napoleonu d'auru (poli)	9 80
Valut'a nóua imperiale germána	60 35

Ad Nr. 55 1876.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de in-vetiariu diriginte la scól'a capitala normala gr. or. din Dobr'a, pentru ocu-parea acé-stui postu cu unu salariu de 400 fl. v. a. si un'a remuneratiune de 50 fl. din fundulu scolasticu pen-tru directoratu se escrie prin acé-st'a concursu cu terminulu pana la 29 Augustu a. c. st. v.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si asterne suplicele la subscrisulu pana la terminulu indicatu, instruite in sensulu „stat. org.“ cu atestatu de botezu, si cu testimonii scolastice, ca au absolvitu 8 clase gim-nasiali, cursulu pedagogicu, séu teolo-gicu, si ca au depusu esamenulu de cualificatiune.

Dev'a 5 Augustu 1876.

Comitetulu protopresbiteralu gr. or. alu tractulu Dobrei.

Ioanu Papiu,
protop. Devei si adm.
Dobrei.

1—3

Nr. 219. — 1879.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei in-vetiatoresci la scól'a populara confessi-uala gr. or. din comun'a Albacu, pro-topresbiteratulu Zlatnei-superióre, se escrie prin acé-st'a concursu cu ter-minulu pana la 1 Septemvre a. c. st. v. Salariulu anualu 300 fl. v. a. cor-telu in edificiulu scólei dóue odái, si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si instrúa petitiunile loru in sen-sulu Statutului organicu cu urmató-rele documente:

- Atestatu de botezu;
- Atestatu de moralitate;
- Atestatu ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale, pedagogi'a séu teologi'a;
- Atestatu de cualificatiune, si ca scie cantările biserice.

Recurerii au a-si tramite recur-surile loru scaunulu protopresbite-ralu in Cămpeni pana la terminulu prefriptu.

In contielegere cu comitetulu pa-rochialu.

Cămpeni 25 Iuliu 1876.

Ioanu Patiti'a,
protopresbiteru.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de in-vetiariu secundariu devenitu vacantu la scól'a confesiunala ort. orientala a comunei Purcareni, tractulu proto-presbiterale I alu Brasiovului, se escrie prin acé-st'a concursu.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. solvindi in rate trimestrale decursive. Dela concurrenti se cere, cá se aiba celu putienu 4 clase gimnasiale si atestatu de cualificatiune.

Alesulu de invetiariu trebuie sa servésca unu anu de proba si dupa decurgerea acé-stui'a castigandu-si in-tarirea definitiva va fi indatoratu a tiené si scól'a de repetitiune, pentru carea va mai primí inca o remunera-

tiune de 35 fl. v. a. cu prospectu de a i se inaintá la 50 fl. v. a.

Petitiunile bine instruate trebuie adresate prea onoratalui domnu pro-topresbiteriu I alu Brasiovului Iosifu Baracu celu multu pana la 29 Au-gustu a. c. st. v.

Purcareni in 29 Iuliu 1876.

Comitetulu parochialu.
Ioanu Bogdanu,
parochu si presied.

(2—3)

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orientala din comun'a Livezeni, in pro-topresbiteratulu Hatiegului, se des-chide prin acé-st'a concursu, cu ter-minulu pana la 5 Septemvre a. c.

Emolumentele suntu:

- Cortelu naturalu si 6 jugere pamentu aratoriulu si fenatiu;
 - Dela 220 fumuri de casa câte 1 fl. 40 cr. de fum;
 - Tacsele stolare indatinate.
- Tóte aceste compute la olalta, dau unu venitu anualu preste 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta pa-rochia au a-si asterne concursele loru bine instruite in sensulu legei, la subscrisulu pana la terminulu susu amintitu.

Hatiegu in 28 Iuliu 1876.

In contielegere cu comitetulu pa-rochialu

Ioanu Ratiu
protopresb. gr. or. alu
tract. Hatiegu

(2—3)

Concursu.

Pentru reintregirea postului va-cantu de capelanu lângu parochulu betránu si slabu Vasile Pavelu din comun'a gr. or. Borgo-Bistriti'a tractulu ppresb. alu Bistritiei, se escrie prin: acé-st'a concursu pana la finea lui Augustu a. a. st. v.

Venitele impreunate cu acestu postu suntu:

- Casa capelanara cu 2 incaperi 1 siura si 2 grajduri.
- Gradina de legume si fenatiu delánga casa in marime de 1180 □ org.
- A trei'a parte din venitul epatrafirului precum si din tote veni-tele stolare parochiale.

Doritorii de a ocupá acestu postu au de a-si tramite petitiunile loru in-struite in sensulu statut. org. pana la tempulu indicatu la subscrisulu oficiu ppresbiteralu.

Borgo-Dioseni 4 Aug. 1876.

Pentru comitetulu parochialu din Borgo-Bistriti'a,

Ioane Buzdugu,
adm. ppresb.

2—3

Nr. 1758/397 scol.

Concursu.

La institutulu rom. pedagogico-teologicu din Aradu, se receru inca doi profesori, unulu pentru sciintiele matematice-naturali, si altulu pentru cele pedagogice. Salariulu anualu e de câte 800 fl. la unu postu. Recu-rintii ort. rom. se arete ca dupa ter-minarea studiiloru gimnasiali cu tes-timoniu de maturitate, au absolvatu respectivele facultáti si pracs'a ce au avutu pana acum. Recursele sa se adreseze subscrisului consistoriu pana in 25 Aug. st. v. a. c.

Cei cari voru deveni alesi, se voru aplicá in primii trei ani cá pro-visoru cu salariulu amintitu. Consisto-riulu 'si resérva ca dupa espirarea a loru trei ani sa se pronuncie despre aplicarea loru definitiva.

Aradu, consistoriulu rom. ort., senatulu de scóle, siedinti'a din 22 Iuliu st. v. 1876.

Ioanu Metianu m. p.
Episcopulu Aradului.

(2—3)